

УПРАВЛІНСЬКІ ТА ПЕДАГОГІКО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОСВІТИ

DOI 10.32342/2522-4115-2018-0-15-246-252

УДК 37.031:004

В.О. БОГДАН,

*здобувач Інституту інформаційних технологій і засобів навчання
Національної академії педагогічних наук України,
відділ хмаро орієнтованих систем інформатизації освіти (м. Київ)*

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ІК-КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В АСПЕКТІ ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ GOOGLE В УПРАВЛІННІ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

У статті розглянуто компоненти авторської методики розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності (ІК-компетентності) керівника закладу дошкільної освіти (ЗДО), що є необхідною умовою впровадження і використання хмарних сервісів (ХС) в управлінні освітньою діяльністю в ЗДО. Визначено мету і завдання, підходи й принципи, форми, методи і засоби підготовки керівників ЗДО в зазначеному аспекті, охарактеризовано компоненти та рівні розвитку їхньої ІК-компетентності. Запровадження авторської методики дозволить розвинути у керівника ЗДО здатність, знання й розуміння, вміння, навички, ставлення, ціннісні установки, мотивацію до використання ХС Google як засобу підтримки управління освітньою діяльністю.

Ключові слова: керівник закладу дошкільної освіти, ІК-компетентність, хмарні сервіси Google, методика, управління освітньою діяльністю.

Постановка проблеми. Інформатизація закладів освіти передбачає впровадження комп'ютерних і мережних технологій у всі сфери діяльності, в тому числі управлінську. Удосконалення управління шляхом використання новітніх засобів дозволяє оптимізувати процеси обміну даними, документообігу, комунікації, прийняття ефективних управлінських рішень.

Низку переваг, що є принциповими для управління освітньою діяльністю в закладах дошкільної освіти (ЗДО), надає впровадження хмарних сервісів Google: безкоштовність; простота у використанні; наявність універсального облікового запису, що надає доступ до всіх сервісів; можливість роботи на різних платформах (Windows, Android, iOS); наявність функціоналу, необхідного в управлінні ЗДО; доступність з будь-якого цифрового пристрою, підключеного до мережі Інтернет; відсутність необхідності розгортати «хмару».

Для успішного впровадження хмарних сервісів (ХС) в управління освітнім процесом ЗДО важливим є розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності (ІК-компетентності) керівника ЗДО, набуття ним здатності, знань і розуміння, вмінь, навичок, ставлення, ціннісних установок, мотивації до впровадження нових технологій, зокрема ХС Google, та постійного саморозвитку в цьому контексті. У зв'язку з цим постає необхідність розробки методики розвитку ІК-компетентності керівника ЗДО в аспекті використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі аспекти використання хмарних технологій на різних рівнях освіти відображено в дослідженнях В.Ю. Бикова, С.Г. Литвинової, В.П. Олексюка, З.С. Сейдаметової, С.О. Семерікова, А.М. Стрюка, М.П. Шишкіної та ін. Проблема управління освітою, впровадженню інноваційних технологій в управлінські про-

цеси присвячено праці Н.О. Бабіч, Л.І. Даниленко, Г.А. Дмитренко, Г.В. Єльнікової, Л.М. Карамушки, К.Л. Крутій, О.І. Зайченко, І.В. Пліш та ін. Досвід використання хмарного сервісу Office 365 в організації електронної системи реєстрації дітей до дитячих садочків м. Києва відображено в праці С.Г. Литвинової [2]. Можливості реалізації віртуальних педагогічних спільнот засобами Google Sites розкрито в праці Рождественської Л.В. [4]. Проблеми професійної підготовки управлінців нової генерації досліджено Г.В. Єльніковою, Л.М. Калініною, В.І. Луговим, В.Е. Лунячек, В.В. Олійником, Протасовою та ін.

У попередніх працях за участю автора розглянуто актуальні напрями науково-педагогічних досліджень проблем інформатизації дошкільної освіти [5], характеристики ХС Google та можливості їх використання в управлінні ЗДО [3; 6], стан використання ХС керівниками вітчизняних ЗДО у професійній діяльності [1].

Поряд із цим проблема розвитку компетентності керівника сучасного ЗДО в аспекті використання перспективних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), зокрема ХС, залишається однією з найновіших актуальних науково-педагогічних проблем, що не розкрито у вітчизняних дослідженнях достатньою мірою та потребує наукового вивчення.

Формулювання мети. Мета статті – розробити компоненти методики розвитку ІК-компетентності керівника ЗДО в аспекті використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю.

Виклад основного матеріалу. Розвиток ІК-компетентності керівника ЗДО є невід’ємною умовою успішного впровадження ХС Google в управління освітнім процесом ЗДО. Узагальнюючи різні підходи до визначення поняття компетентності загалом (М.С. Головань, Г.І. Білянin, С.В. Лейко, В. Пелагайченко, А.В. Хуторський та ін.) та ІК-компетентності зокрема (Ю.О. Дорошенко, Г.А. Дегтярьова, О.В. Овчарук, О.М. Спірін, Т.В. Тихонова та ін.) доходимо висновку, що ІК-компетентність фахівця, у т.ч. керівника ЗДО, – це: 1) інтегроване поняття, що охоплює сукупність знань і розуміння, умінь, навичок, ставлень особистості в певній предметній сфері; 2) здатність ефективно застосовувати набуті знання, вміння й навички для вирішення професійних завдань; 3) мотивація та здатність до саморозвитку, поглиблення набутих знань, умінь і навичок для покращання своєї професійної діяльності упродовж життя.

Аналіз джерельної бази дозволив визначити *ІК-компетентність керівника ЗДО в аспекті використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю* як підтверджену здатність використовувати ці сервіси у вигляді засоба підтримки управління освітньою діяльністю за напрямками: планування, організація, контроль, регулювання; комунікація, забезпечення зворотного зв’язку із зацікавленими сторонами, електронний документообіг, методична робота і професійний саморозвиток, створення позитивного іміджу закладу. Для розвитку зазначеної компетентності розроблено відповідну методику.

Метою реалізації методики розвитку ІК-компетентності керівника ЗДО в аспекті використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю є досягнення ним високого рівня ІК-компетентності, тобто здатності добирати відповідно до поставлених завдань й ефективно використовувати ХС в управлінні освітньою діяльністю.

Досягнення мети передбачає виконання низки завдань:

1) дати керівникам ЗДО теоретичні знання щодо сутності, переваг і недоліків, функціональних особливостей і можливостей, призначення, способів використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю ЗДО;

2) сформулювати практичні вміння й навички використовувати ХС, добирати їх відповідно до професійної ситуації;

3) розвинути позитивне ставлення до ХС, зокрема Google; здатність до самооцінювання власного рівня опанування ХС Google; ціннісні установки на поглиблення власних знань, умінь, навичок з використання ХС; переконаність у тому, що використання цих сервісів позитивно вплине на якість роботи, сприятиме покращанню процесів комунікації та взаємодії, підвищенню рівня конкурентоспроможності закладу.

Авторська методика ґрунтується на таких *підходах*:

– андрагогічний – полягає у врахуванні вікових, психологічних особливостей, професійного досвіду і компетентності керівника ЗДО, зокрема рівня володіння ІКТ, веб-орієнтованими та хмарними сервісами, у процесі його навчання й підготовки. Реалізація цього підходу сприяє загальному і професійному розвитку особистості керівника ЗДО, його

неперервній освіті, саморозвитку, актуалізації прихованих здібностей, підвищенню рівня компетентності, у т.ч. ІК-компетентності;

- компетентнісний – передбачає формування здатності керівника ЗДО до ефективної діяльності в умовах інформаційного суспільства, зокрема в аспекті використання ХС у підтримці управління освітньою діяльністю, створення умов для набуття ним знань, умінь і якостей, необхідних для ефективного виконання посадових обов'язків, їх постійне оновлення і покращання;

- діяльнісний – зумовлює необхідність мотивування керівника ЗДО до професійної творчості, активізації його інтересу та прагнення ефективно розв'язувати професійні завдання з використанням сучасних засобів, у т.ч. ХС;

- диференційований – передбачає врахування здатностей керівника ЗДО до ефективної діяльності, створення індивідуальних умов для реалізації різного темпу діяльності з ІКТ;

- гуманістичний – передбачає визнання індивідуальності й цінності кожного керівника ЗДО, який робить власний внесок у розвиток свого закладу та дошкільної освіти загалом. Реалізація підходу потребує створення атмосфери взаємоповаги й довіри, толерантності між викладачем та слухачами, які проходять підготовку (майбутніми або практикуючими керівниками ЗДО), врахування їх індивідуальних потреб, нахилів, інтересів, можливостей тощо;

- акмеологічний – підтримка прагнення особистості до постійного покращання власних особистісних і професійних якостей, досягнення високого рівня продуктивності та якості роботи. Реалізація цього підходу в підготовці керівників ЗДО спрямовує їх мотивацію на фаховий саморозвиток і самовдосконалення, постійне покращання навичок використання сучасних технологій, зокрема ХС, для ефективного управління освітньою діяльністю.

Серед *принципів* підготовки керівників ЗДО в рамках реалізації методики виокремлюємо такі:

- наочності – ґрунтується на тому, що ефективно впровадження можливе лише за наявності необхідної матеріально-технічної бази; сприяє свідомому сприянню, осмисленню і засвоєнню матеріалу про ХС Google, їх застосування на різних етапах професійної діяльності;

- практичної орієнтованості – передбачає опанування особливостями і перевагами використання ХС Google для підтримки і використання у професійній діяльності;

- систематичності та послідовності – передбачає опанування і використання на систематичній основі відповідно до поставлених цілей професійної діяльності;

- раціонального поєднання різних форм роботи – дає змогу використовувати теоретичний і практичний матеріал у зручному співвідношенні для успішної реалізації професійної діяльності; зміна видів діяльності сприяє активізації пізнавальної діяльності і прояву творчого потенціалу керівника ЗДО;

- індивідуалізації – передбачає врахування рівня розвитку, знань і вмінь, індивідуальних потреб та практичної самостійності керівника ЗДО;

- самостійності та активності – ґрунтується на розумінні особливостей діяльності керівника, врахуванні його вмотивованості, перспектив щодо використання ХС для підтримки і покращання робочих процесів;

- міцності знань, умінь і навичок – передбачає належне освоєння матеріалу, відтворення у будь-який час і в різних ситуаціях.

Невід'ємним елементом реалізації методики є *форми й методи*. Встановлено, що за умов активного навчання дорослі найбільшою мірою залучаються до навчальної діяльності, формують зворотний зв'язок, вступаючи в діалог з іншими, активно беруть участь у пізнавальному процесі, виконуючи творчі, пошукові, проблемні завдання, що моделюють різні ситуації професійного спрямування. Отже, підготовку керівника ЗДО до використання ХС доцільно здійснювати із залученням інтерактивних, активних форм і методів навчальної взаємодії, що враховують психолого-педагогічні особливості навчання дорослих:

- для презентації навчального матеріалу: лекції (традиційні та інтерактивні), майстер-класи з демонстрацією використання ХС на конкретних прикладах;

- навчальної групової взаємодії: семінари, вебінари, тренінги, бесіди, дискусії, мозковий штурм, моделювання професійних ситуацій;

- практичного вправлення: виконання практичних завдань, індивідуальна та групова проектна робота, самостійна робота;

– роз'яснення: консультації (очні та дистанційні);

– педагогічного діагностування: тестування, анкетування, опитування, спостереження.

Наступним важливим елементом методики є *засоби навчання*. До засобів, необхідних для реалізації авторської методики, відносимо:

– засоби демонстрації (мультимедійна дошка), що дозволяють унаочнити навчальний матеріал, відображати значущі відомості, демонструвати для всієї аудиторії приклади застосування сервісів, презентувати результати групової та проектної роботи тощо;

– комп'ютерно орієнтовані засоби (настільний або переносний персональний комп'ютер (ПК), планшет) з підключенням до мережі Інтернет – невід'ємний інструмент реалізації авторської методики, що уможлиблює доступ до ХС. Важливо забезпечити доступ кожного слухача (керівника ЗДО) до ПК та надійний канал мережного підключення;

– ХС Google – доступні повсякчас на безкоштовній основі (<https://www.google.com.ua/intl/uk/about/products/>), за умови наявності комп'ютерно орієнтованого засобу та підключення до мережі Інтернет;

– навчально-методичні матеріали – авторський навчально-методичний посібник з рекомендаціями щодо використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю в ЗДО; дидактичні матеріали для проведення тренінгових занять для слухачів-керівників ЗДО.

Усвідомлюючи важливість забезпечити якісний методичний супровід процесу розвитку ІК-компетентності керівника ЗДО, автором розроблено *навчально-методичний посібник «Хмарні сервіси Google в управлінні освітньою діяльністю закладу дошкільної освіти»*, що складається з таких розділів:

– Основні поняття.

– Можливості використання ХС в управлінні освітньою діяльністю закладу дошкільної освіти.

– Пошуковий сервіс Google.

– Сервіси для здійснення комунікації: поштовий сервіс Gmail; сервіс для обміну повідомленнями та відеоконференцій Hangouts.

– Офісний пакет від Google: Google документи; Google таблиці; Google презентації.

– Сервіс для підтримки планування та організації Google Календар.

– Електронне сховище даних Google Диск.

– Сервіси для підтримки методичної роботи і професійного саморозвитку: Google Books; Google Академія; Відеохостинг YouTube.

– Сервіси для створення позитивного іміджу закладу та підтримки зворотного зв'язку з громадськістю: сервіс для створення онлайн-опитувань Google Forms; сервіс для створення сайтів Google Sites; сервіс для створення блогів Blogger; електронна соціальна мережа Google+.

Опис кожного сервісу (тобто кожний розділ та/або підпункт посібника) містить розгляд таких категорій: а) рекомендації щодо використання окремого сервісу в професійній діяльності; б) інструкції з використання (опис інтерфейсу, призначення основних елементів, основні алгоритми застосування і т. д.); в) запитання для самоконтролю; г) практичні завдання та завдання для проектної роботи.

Структура та зміст посібника розроблялися таким чином, щоб: 1) врахувати основні види діяльності керівника ЗДО, для яких доцільно здійснювати підтримку засобами ХС Google; 2) бути використаними педагогами закладів післядипломної та вищої педагогічної освіти у процесі підготовки та підвищення кваліфікації керівників ЗДО; 3) бути використаними керівниками ЗДО в рамках інформального навчання, самоосвіти.

Навчання за авторською методикою передбачає підвищення рівня ІК-компетентності керівника ЗДО в аспекті використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю. Про рівень сформованості цієї компетентності свідчать рівні сформованості кожного з її *компонентів*:

– *ціннісно-мотиваційного* – усвідомлення керівником ЗДО важливості розвитку власної компетентності в аспекті використання ХС Google у професійній діяльності; розуміння переваг ХС як засобу підтримки управління освітніми процесами ЗДО; переконаність у тому, що використання цих сервісів позитивно вплине на якість роботи, сприятиме покращенню процесів комунікації та взаємодії, підвищенню рівня конкурентоспроможності закладу, готовність і бажання використовувати сервіси Google у професійній діяльності;

– *когнітивного* – сукупність знань і розуміння сутності, переваг і недоліків, функціональних особливостей та можливостей, призначення, способів використання сервісів Google у професійній діяльності, здійснення управління освітньою діяльністю ЗДО;

– *операційно-діяльнісного* – здатність добирати сервіс(-и) адекватно професійній ситуації, здійснювати управлінські функції та вирішувати професійні завдання із застосуванням ХС Google;

– *рефлексивного* – позитивне ставлення до нових технологій, зокрема ХС; здатність до самооцінювання власного рівня опанування сервісів Google; готовність поглиблювати свої знання, уміння й навички з використання ХС, поширювати власний позитивний досвід.

Серед *рівнів сформованості* ІК-компетентності керівника ЗДО в аспекті використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю визначаємо:

– *високий* – керівник ЗДО усвідомлює переваги ХС як засобу підтримки управління освітньою діяльністю ЗДО; переконаний, що використання цих сервісів позитивно вплине на якість роботи, сприятиме покращанню процесів комунікації та взаємодії, підвищенню рівня конкурентоспроможності закладу; демонструє готовність до використання ХС Google у професійній діяльності; знає сутність, переваги й недоліки, функціональні особливості і можливості, призначення, способи використання ХС Google в управлінні освітнім процесом ЗДО; здатний добирати сервіс(-и) адекватно професійній ситуації, здійснювати управлінські функції та вирішувати професійні завдання із застосуванням ХС Google; демонструє позитивне ставлення до нових технологій, зокрема ХС Google; вмотивований та здатний до самооцінювання власного рівня опанування ХС; готовий поглиблювати свої знання, уміння й навички з використання ХС, поширювати досвід використання ХС.

– *середній* – керівник ЗДО розуміє, що використання ХС надає певні переваги в управлінні освітнім процесом ЗДО; усвідомлює, що використання ХС може деякою мірою позитивно вплинути на якість управління освітнім процесом ЗДО; демонструє зацікавленість у використанні ХС у професійній діяльності; знає деякі переваги й недоліки, функціональні особливості та можливості, способи використання ХС Google в управлінні освітнім процесом ЗДО; здатний використовувати окремий(-и) сервіс(-и) для вирішення деяких професійних ситуацій; демонструє толерантне ставлення до нових технологій, зокрема ХС Google; здатний до самооцінювання власного рівня опанування ХС Google, демонструє деякий інтерес до поглиблення власних знань і навичок використання ХС; готовий до обговорення можливостей використання ХС у професійній діяльності з колегами та підлеглими.

– *низький* – керівник ЗДО не усвідомлює або нехтує перевагами використання ХС як засобу підтримки управління освітнім процесом ЗДО; не усвідомлює або заперечує, що використання цих сервісів може позитивно вплинути на якість управління освітнім процесом ЗДО; не бажає використовувати ХС у професійній діяльності; необізнаний щодо сутності, переваг і недоліків, функціональних особливостей і можливостей, призначення, способів використання ХС Google в управлінні освітнім процесом ЗДО; нездатний використовувати ХС Google для ефективного вирішення професійних завдань, здійснення управлінських функцій; демонструє негативне або байдуже ставлення до нових технологій, зокрема ХС Google; невмотивований та нездатний до самооцінювання власного рівня опанування ХС Google; незацікавлений у покращанні рівня власної ІК-компетентності в аспекті використання ХС; не має бажання обговорювати можливості використання ХС у професійній діяльності з колегами та підлеглими.

Для *діагностики* рівня сформованості ІК-компетентності керівника ЗДО в аспекті використання сервісів Google загалом та його окремих компонентів зокрема вважаємо доцільним застосовувати такі методи: 1) для визначення рівня сформованості когнітивного компонента – педагогічне тестування; 2) для визначення рівня сформованості операційно-діяльнісного компонента – спостереження, анкетування, контрольні практичні завдання; 3) для визначення рівня сформованості ціннісно-мотиваційного та рефлексивного компонентів – анкетування, психологічне тестування.

Результатом реалізації методики має стати підвищення рівня ІК-компетентності керівників ЗДО в аспекті використання ХС Google в управлінні освітньою діяльністю.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Формування ІК-компетентності майбутніх та практикуючих керівників ЗДО є одним із важливих завдань сучасних закладів ви-

щої та післядипломної педагогічної освіти. Розвиток цієї компетентності на високому рівні сприятиме набуттю здатності, знань і розуміння, вмінь і навичок, ставлень, ціннісних установок, мотивації до впровадження нових технологій та постійного саморозвитку в цьому аспекті, формуванню здатності використовувати ХС в управлінській діяльності за напрямками: планування, організація, контроль, регулювання; комунікація, забезпечення зворотного зв'язку із зацікавленими сторонами, електронний документообіг, методична робота і професійний саморозвиток, створення позитивного іміджу закладу. Подальші дослідження доцільно спрямувати на експериментальне вивчення ефективності запровадження авторської методики розвитку ІК-компетентності керівника ЗДО.

Список використаних джерел

1. Богдан В.О. Стан використання хмарних сервісів керівниками вітчизняних дошкільних навчальних закладів у професійній діяльності [Електронний ресурс] / В.О. Богдан // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – № 5 (55). – С. 175–186. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1475>
2. Литвинова С.Г. Хмарні технології в управлінні дошкільними навчальними закладами [Електронний ресурс] / С.Г. Литвинова. – Режим доступу: http://www.ruo-obolon.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=979:2013-06-12-18-44-53&catid=69:obolon-365&Itemid=91
3. Носенко Ю.Г. Використання хмарних сервісів Google в якості засобу підтримки управлінських процесів у дошкільному навчальному закладі / Ю.Г. Носенко, В.О. Богдан // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – К., 2016. – Вип. 88, ч. 1. – С. 55–60.
4. Рождественская Л.В. Дневник конференции. 10 шагов информатизации: призрак виртуальной учительской [Электронный ресурс] / Л.В. Рождественская. – Режим доступа: <http://edugalaxy.intel.ru/index.php?automodule=blog&blogid=8&showentry=3664>
5. Nosenko Yu. Urgent directions in scientific research of informatization of preschool education in Ukraine / Yu. Nosenko, V. Bogdan, Zh. Matyukh // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – Budapest, 2016. – IV (39), issue 79. – P. 52–55.
6. Nosenko Yu. The Implementation of Cloud Services in Ukrainian Pre-School Educational Institution Management [Electronic resouce] / Yu. Nosenko, V. Bohdan // 13th Int. Conf. ICTERI, CEUR Workshop Proceedings. – Kyiv, 2017. – P. 451–458. – Available at: <http://ceur-ws.org/Vol-1844/10000451.pdf>

References

1. Bohdan, V.O. (2016). *Stan vykorystannia khmarnykh servisiv kerivnykamy vitchyznianskykh doshkilnykh navchalnykh zakladiv u profesiinii diialnosti* [State of using cloud services by Ukrainian pre-school managers in their professional activity]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia* [Information Technologies and Learning Tools], no. 5 (55), pp. 175-186. Access mode: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1475> (in Ukrainian).
2. Lytvynova, S.H. *Khmarni tekhnolohii v upravlinni doshkilnymy navchalnymy zakladamy* [Cloud technologies in the management of pre-school educational institutions]. Access mode: http://www.ruo-obolon.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=979:2013-06-12-18-44-53&catid=69:obolon-365&Itemid=91 (in Ukrainian).
3. Nosenko, Yu.H. & Bohdan, V.O. (2016). *Vykorystannia khmarnykh servisiv Google v yakosti zasobu pidtrymky upravlinskykh protsesiv u doshkilnomu navchalnomu zakladi* [Using Google services as a tool of supporting management processes in preschool educational institution]. *Novi tekhnolohii navchannia* [New Learning Technologies], issue 88, vol. 1, pp. 55-60 (in Ukrainian).
4. Rozhdestvenska, L.V. *Dnevnik konferentsii. 10 shahov informatizatsii: prizrak virtualnoi uchitel'skoi* [Conference diary. 10 steps of informatization: the ghost of the virtual teacher]. Access mode: <http://edugalaxy.intel.ru/index.php?automodule=blog&blogid=8&showentry=3664> (in Russian).
5. Nosenko, Yu., Bogdan, V. & Matyukh, Zh. (2016). Urgent directions in scientific research of informatization of preschool education in Ukraine. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, IV (39), issue 79, pp. 52-55.

6. Nosenko, Yu. & Bohdan, V. (2017). The Implementation of Cloud Services in Ukrainian Pre-School Educational Institution Management. 13th Int. Conf. ICTERI, pp. 451-458. Access mode: <http://ceur-ws.org/Vol-1844/10000451.pdf>

В статье рассмотрены компоненты авторской методики развития информационно-коммуникационной компетентности руководителя учреждения дошкольного образования (УДО), что является необходимым условием внедрения и использования облачных сервисов в управленческой деятельности в УДО. Определены цели и задачи, подходы и принципы, формы, методы и средства подготовки руководителей УДО в указанном аспекте. Охарактеризованы компоненты и уровни развития их ИК-компетентности. Внедрение авторской методики позволит развить у руководителя УДО способность, знание и понимание, умения, навыки, отношение, ценностные установки, мотивацию к использованию облачных сервисов Google как средства поддержки управленческой деятельности.

Ключевые слова: руководитель учреждения дошкольного образования, ИК-компетентность, облачные сервисы Google, методика, управление образовательной деятельностью.

The article considers the components of the author's technique of developing the ICT-competence of the manager of the pre-school education institution (PEI), which is a prerequisite for the implementation and use of cloud services in the management of educational activities in PEI. The goal and objectives, approaches and principles, forms, methods and tools of training PEI managers in this aspect are determined. The components and levels of development of their ICT-competence are characterized. The introduction of the author's technique will allow PEI managers to develop the ability, knowledge and understanding, skills, attitudes, values, motivation to use Google cloud services as a tool of supporting the management of educational activities.

Key words: manager of pre-school education institution, ICT-competence, Google cloud services, technique, management of educational activities.

Одержано 15.01.2018.